

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การใช้หลักอริยาบท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ ๑) ศึกษาการใช้หลักอริยาบท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ๒) เปรียบเทียบระดับการใช้หลักอริยาบท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาล สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ๓) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ต่อการใช้หลักอริยาบท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๒๔๓ คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยการการใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๕๒ คน เครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) สถิติที่ใช้ประกอบด้วยร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เปรียบเทียบโดยการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีผลต่างน้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้หลักอริยาบท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี

๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักอริยาบท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี

๔.๔ ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะต่อการใช้หลักอริยาบท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี

๔.๕ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ ๔.๑ แสดงข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประสิทธิภาพการทำงาน และหน่วยงานพยาบาลที่สังกัด

ปัจจัยทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๔	๒.๖
หญิง	๑๔๘	๙๗.๔
รวม	๑๕๒	๑๐๐
อายุ(ปี)		
อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔๒	๒๗.๖
๓๐ – ๓๙ ปี	๕๐	๓๒.๙
๔๐ – ๔๙ปี	๔๓	๒๘.๓
๕๐ ปีขึ้นไป	๑๗	๑๑.๒
รวม	๑๕๒	๑๐๐
สถานภาพสมรส		
โสด	๗๗	๕๐.๗
สมรส	๗๐	๔๖.๑
หย่าร้าง	๕	๓.๓
รวม	๑๕๒	๑๐๐
ปัจจัยทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	๑๓๕	๘๘.๘
ปริญญาโท	๑๗	๑๑.๒
รวม	๑๕๒	๑๐๐
รายได้ต่อเดือน(บาท)		
ต่ำกว่า๑๕,๐๐๐บาท	๕	๓.๓
๑๕,๐๐๐-๒๕,๐๐๐บาท	๖๘	๔๔.๗
๒๕,๐๐๑-๓๕,๐๐๐บาท	๔๔	๒๘.๙
มากกว่า ๓๕,๐๐๐บาท	๓๕	๒๓.๐
รวม	๑๕๒	๑๐๐
	๓๔	๒๒.๔

ประสบการณ์การทำงาน(ปี)		
ต่ำกว่า ๕ ปี		
๕-๑๐ ปี	๑๘	๑๑.๘
๑๑-๑๕ ปี	๒๒	๑๔.๕
๑๖-๒๐ ปี	๒๙	๑๙.๑
มากกว่า ๒๐ ปี	๔๙	๓๒.๒
รวม	๑๕๒	๑๐๐
หน่วยงานพยาบาลที่สังกัด		
ติดผู้ป่วยใน	๘๔	๕๕.๓
งานผู้ป่วยนอก	๑๘	๑๑.๘
ห้องคลอด	๖	๓.๙
ห้องผ่าตัด	๑๒	๗.๙
อื่นๆ	๓๒	๒๑.๑
รวม	๑๕๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยด้านต่างๆ ดังนี้

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๔ และเป็นเพศชายจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี อายุระหว่าง ๓๐ – ๓๙ ปีจำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๙ มากที่สุด รองลงมา อายุระหว่าง ๔๐ – ๔๙ ปี จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๓ อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖ และอายุ ๕๐ ปีขึ้นไปจำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒ ตามลำดับ

สถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี มีสถานภาพโสด จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗ มากที่สุด รองลงมาสถานภาพสมรสจำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑ และสถานภาพหย่าร้างมีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓ ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นปริญญาตรีจำนวน ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘ รองลงมาเป็นปริญญาโท จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒ ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง ๑๕,๐๐๐-๒๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗ รองลงมา ๒๕,๐๐๑-๓๕,๐๐๐ บาทจำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙ มากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓ และต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๕ คนคิดเป็นร้อยละ ๓.๓ ตามลำดับ

ประสบการณ์การทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒ รองลงมา ต่ำกว่า ๕ ปีจำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔ อายุ ๑๖-๒๐ ปี จำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑ อายุ ๑๑-๑๕ ปี และอายุ ๕-๑๐ ปีจำนวน ๑๘ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘ ตามลำดับ

หน่วยงานพยาบาลที่สังกัด พบว่า กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่มีหน่วยงานพยาบาลที่สังกัดงานผู้ป่วยใน จำนวน ๘๔ คนคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๓ รองลงมาเป็นหน่วยงานอื่นๆ จำนวน ๓๒ คนคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑ งานผู้ป่วยนอก จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘ ห้องผ่าตัด จำนวน ๑๒ คนคิดเป็นร้อยละ ๗.๙ ห้องคลอด จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับและอันดับของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านฉันทะ : ความพอใจในงานที่ทำ

ข้อที่	ด้านฉันทะ : ความพอใจในงานที่ทำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	ท่านพอใจที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่	๔.๑๖	๐.๖๔	มาก	๑
๒	ท่านยินดีที่ได้รับมอบหมายงานใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ	๓.๘๓	๐.๖๕	มาก	๗
๓	ท่านเต็มใจช่วยเหลืองานที่ไม่ใช่หน้าที่รับผิดชอบโดยไม่หลีกเลี่ยง หรือบ่ายเบี่ยง	๓.๘๐	๐.๖๙	มาก	๘
๔	ท่านยิ้มแย้มแจ่มใส สร้างกำลังใจให้ผู้ร่วมงาน และผู้รับบริการเสมอ	๔.๐๐	๐.๗๐	มาก	๓
๕	ท่านสมัครใจที่จะทำงานเกินเวลา โดยมุ่งหวังผลสำเร็จของงาน	๔.๐๙	๐.๗๕	มาก	๒
๖	ท่านมักเสนอตัวเพื่ออาสาสมัครทำงานนอกเหนือจากงานประจำ	๓.๒๓	๐.๗๕	ปานกลาง	๑๐
๗	ท่านมีความสุข สนุกกับงานแม้มีปริมาณงานมาก	๓.๔๕	๐.๖๐	มาก	๙
๘	ท่านปฏิบัติงานด้วยความชื่นชอบมุ่งหวังให้ผลงานที่ได้รับบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย	๓.๙๘	๐.๗๑	มาก	๔
๙	ท่านสมัครใจที่จะปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถแม้งานนั้นจะยากลำบาก	๓.๘๔	๐.๗๓	มาก	๖
๑๐	ท่านมีใจรัก และพอใจงานที่รับผิดชอบ	๓.๙๖	๐.๗๓	มาก	๕
รวม		๓.๘๓	๐.๗๐	มาก	

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับและอันดับของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านฉันทะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๕ อันดับแรก พบว่า พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี พอใจที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($\bar{X}=๔.๑๖$) อันดับที่ ๒ สมัครใจที่จะทำงานเกินเวลา โดยมุ่งหวังผลสำเร็จของงาน ($\bar{X}=๔.๐๙$) อันดับที่ ๓ ยิ้มแย้มแจ่มใส สร้างกำลังใจให้ผู้ร่วมงาน และผู้รับบริการเสมอ ($\bar{X}=๔.๐๐$) อันดับที่ ๔ ปฏิบัติงานด้วยความชื่นชอบ มุ่งหวังให้ผลงานที่ได้รับบรรลุผลตาม

จุดมุ่งหมาย ($\bar{X} = 3.9$) และมีใจรัก และพอใจงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.96$) ส่วนอันดับสุดท้าย มักเสนอตัวเพื่ออาสาสมัครทำงาน นอกเหนือจากงานประจำ มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับและอันดับของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านวิริยะ : ความพากเพียรในงานที่ทำ

ข้อที่	ด้านวิริยะ : ความพากเพียรในงานที่ทำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	ท่านขยันอดทนและตั้งใจฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะ ให้เกิดความชำนาญในงานเสมอ	3.90	0.67	มาก	๔
๒	ท่านปฏิบัติงานด้วยความเพียรแม้งานนั้นจะมีปัญหาและอุปสรรค	3.89	0.64	มาก	๕
๓	ท่านทุ่มเททั้งเวลา และความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่	3.91	0.65	มาก	๓
๔	ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ	3.84	0.70	มาก	๙
๕	ท่านพยายามและหมั่นเพียรที่จะหาประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มพูนทักษะอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	3.82	0.72	มาก	๑๐
๖	ท่านมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติสิ่งที่มีประโยชน์ ต่อผู้รับบริการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.05	0.63	มาก	๑
๗	ท่านมีความพยายามที่จะหาวิธีการที่ดีกว่ามาให้บริการ	3.87	0.67	มาก	๘
๘	ท่านอดทน ต่อสู้ พินฝ่าอุปสรรค ต่องานที่ยากลำบาก	3.88	0.66	มาก	๗
๙	ท่านไม่ลี้ภัยเลินถวา และพร้อมที่จะพัฒนาการให้บริการที่ดี	3.89	0.68	มาก	๖
๑๐	ท่านไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งการปฏิบัติงาน โดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง	3.95	0.70	มาก	๒
รวม		3.90	0.67	มาก	

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีระดับและอันดับของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านวิริยะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๕ อันดับแรก พบว่า ท่านมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติสิ่งที่มีประโยชน์ ต่อผู้รับบริการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.05$) อันดับที่ ๒ ท่านไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และไม่ละทิ้งการปฏิบัติงาน โดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง ($\bar{X} = 3.95$) อันดับที่ ๓ ท่านทุ่มเททั้งเวลา และความสามารถในการปฏิบัติงาน อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.91$)

อันดับที่ ๔ ท่านขยันอดทนและตั้งใจฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะ ให้เกิดความชำนาญในงานเสมอ ($\bar{X} = 3.50$) และท่านปฏิบัติงานด้วยความเพียร แม้งานนั้นจะมีปัญหา และอุปสรรค ($\bar{X} = 3.85$) เป็นอันดับสุดท้าย ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับและอันดับของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านจิตตะ : ความเอาใจใส่รับผิดชอบในงานที่ทำ

ข้อที่	ด้านจิตตะ : ความเอาใจใส่รับผิดชอบในงานที่ทำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	ท่านเอาใจใส่ในงานและเพื่อนร่วมงานเมื่อพบปัญหาพร้อมที่จะแก้ไข	๔.๐๒	๐.๖๑	มาก	๓
๒	ท่านมีสมาธิจดจ่อในการให้บริการ	๓.๙๘	๐.๖๐	มาก	๔
๓	ท่านมีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย	๔.๑๑	๐.๖๐	มาก	๒
๔	ท่านตั้งใจแน่วแน่มั่นคงต่อการทำงานไม่พุงसान	๓.๘๘	๐.๖๘	มาก	๘
๕	ท่านมีใจจดจ่อกับงานที่ปฏิบัติโดยคำนึงถึงความสำเร็จและคุณภาพของงาน มากกว่าปริมาณงาน	๓.๙๓	๐.๖๙	มาก	๕
๖	ท่านสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ขณะให้บริการ	๓.๗๘	๐.๗๐	มาก	๑๐
๗	ท่านหมั่นตรวจตรา ดูแลการทำงานทุกขั้นตอนโดยมุ่งเน้นคุณภาพของงาน	๓.๘๔	๐.๖๖	มาก	๙
๘	ท่านใส่ใจ ใฝ่รู้ ในเรื่องงานอย่างเต็มกำลังและความสามารถ	๓.๘๘	๐.๖๕	มาก	๗
๙	ท่านมีความรับผิดชอบ ไม่ละทิ้งงาน จนกว่างานจะสำเร็จ	๔.๑๒	๐.๖๒	มาก	๑
๑๐	ท่านรักษาจิตใจ ไม่ปล่อยใจให้เลือนลอยในเวลาทำงาน	๓.๘๙	๐.๖๔	มาก	๖
รวม		๓.๙๔	๐.๖๕	มาก	

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับและอันดับของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านจิตตะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๕ อันดับแรก พบว่า พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีมีความรับผิดชอบ ไม่ละทิ้งงาน จนกว่างานจะสำเร็จ ($\bar{X} = 4.12$) อันดับที่ ๒ มีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ

ตามเป้าหมาย ($\bar{X}=4.11$) อันดับที่ ๓ เอาใจใส่ในงานและเพื่อนร่วมงาน เมื่อพบปัญหาพร้อมที่จะแก้ไข ($\bar{X}=4.02$) อันดับที่ ๔ มีสมาธิจดจ่อในการให้บริการ ($\bar{X}=3.98$) และมีใจจดจ่อกับงานที่ปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความสำเร็จและคุณภาพของงาน มากกว่าปริมาณงาน ($\bar{X}=3.93$) เป็นอันดับสุดท้าย ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับและอันดับของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านวิมังกสา : ความไตร่ตรองหรือพินิจพิเคราะห์ หาเหตุผลในงานที่ทำ

ข้อที่	ด้านวิมังกสา : ความไตร่ตรองหรือพินิจพิเคราะห์ หาเหตุผลในงานที่ทำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	ท่านมีการใคร่ครวญหาสาเหตุที่แท้จริงในความบกพร่องในงาน	๓.๘๖	๐.๖๔	มาก	๓
๒	ท่านค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	๓.๖๓	๐.๖๙	มาก	๑๐
๓	ท่านใช้ปัญญาศึกษาไตร่ตรองระบบงาน เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ	๓.๘๒	๐.๖๖	มาก	๗
๔	ท่านนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานครั้งที่ผ่านมา มาปรับปรุงกระบวนการทำงานอยู่เสมอ	๓.๙๓	๐.๖๕	มาก	๑
๕	ท่านพินิจ พิจารณา หาข้อดีข้อด้อย ในการปฏิบัติงานทุกครั้ง เพื่อเป็นแนวทางการทำงานครั้งต่อไป	๓.๘๒	๐.๖๖	มาก	๖
๖	ท่านซักซ้อมทดสอบและทำความเข้าใจเนื้องาน ก่อนลงมือปฏิบัติเสมอ	๓.๖๕	๐.๖๘	มาก	๙
๗	ท่านคิดค้นแนวทางการปรับปรุงงานเพื่อแสวงหาวิธีการทำงานที่ดีกว่าอยู่เสมอ	๓.๗๖	๐.๗๐	มาก	๘
๘	ท่านให้บริการด้วยความยืดหยุ่นต่อ กฎระเบียบ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ	๓.๘๔	๐.๖๗	มาก	๕
๙	ท่านทบทวนงานที่ไม่ประสบความสำเร็จ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและแก้ไขให้ดีขึ้น	๓.๘๔	๐.๖๔	มาก	๔
๑๐	ท่านมีแนวทางในการปฏิบัติตน และทำงานเพื่อให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข	๓.๘๗	๐.๖๔	มาก	๒
รวม		๓.๘๐	๐.๖๖	มาก	

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับและอันดับของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านวิมังสาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๕ อันดับแรก พบว่าพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานครั้งที่ผ่านมา มาปรับปรุงกระบวนการทำงานอยู่เสมอ ($\bar{X}=3.93$) อันดับที่ ๒ มีแนวทางในการปฏิบัติตน และทำงานเพื่อให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข ($\bar{X}=3.87$) อันดับที่ ๓ มีการใคร่ครวญหาสาเหตุที่แท้จริง ในความบกพร่องในงาน ($\bar{X}=3.86$) อันดับที่ ๔ ทบทวนงานที่ไม่ประสบความสำเร็จ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและแก้ไขให้ดีขึ้น ($\bar{X}=3.84$) และให้บริการด้วยความยืดหยุ่นต่อ ภาวะเปียบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ($\bar{X}=3.84$) เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับและอันดับของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

ข้อที่	การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	ด้านฉันทะ	๓.๘๓	๐.๕๓	มาก	๓
๒	ด้านวิริยะ	๓.๙๐	๐.๕๖	มาก	๒
๓	ด้านจิตตะ	๓.๙๔	๐.๕๒	มาก	๑
๔	ด้านวิมังสา	๓.๘๐	๐.๕๖	มาก	๔
	รวม	๓.๘๗	๐.๕๔	มาก	

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่าง มีระดับและอันดับของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}= 3.87$) ซึ่งสามารถจัดระดับและอันดับการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านจิตตะ ($\bar{X}=3.94$) ด้านวิริยะ ($\bar{X}=3.90$) ด้านฉันทะ ($\bar{X}=3.83$) และด้านวิมังสา ($\bar{X}=3.80$) ตามลำดับ

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามข้อมูลทั่วไปได้แก่ เพศอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษารายได้ต่อเดือน ประสิทธิภาพการทำงานและหน่วยงานพยาบาลที่สังกัด

สมมติฐานที่ ๑ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีเพศแตกต่างกันมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีด้านต่างๆ จำแนกตามเพศ ด้วยการทดสอบ t- test

(n=๑๕๒)

ข้อที่	การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ	เพศ ($\bar{X}$)		t	p-value
		ชาย (n=๔)	หญิง (n=๑๔๘)		
๑	ด้านฉันทะ	๓.๗๘	๓.๘๔	๐.๒๒	๐.๘๒
๒	ด้านวิริยะ	๓.๘๓	๓.๙๐	๐.๒๗	๐.๗๙
๓	ด้านจิตตะ	๓.๗๕	๓.๙๕	๐.๗๔	๐.๔๖
๔	ด้านวิมังสา	๓.๘๕	๓.๘๐	๐.๑๗	๐.๘๖
	รวม	๓.๘๐	๓.๘๗	๐.๒๘	๐.๗๘

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่าโดยรวมกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการในเพศหญิงสูงกว่าเพศชายค่าเฉลี่ย = ๓.๘๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศหญิงมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการสูงกว่าเพศชาย ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านฉันทะมีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๔ ด้านวิริยะมีค่าเฉลี่ย = ๓.๙๐ ด้านจิตตะมีค่าเฉลี่ย = ๓.๙๕ ส่วนในด้านวิมังสา เพศชายมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการสูงกว่าเพศหญิง โดยมีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๕

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ ๑ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีเพศแตกต่างกัน มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอายุแตกต่างกันมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอายุ ด้วยการทดสอบ F-test

(n=๑๕๒)

ข้อที่	การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ	อายุ ($\bar{X}$)				F	p-value
		ต่ำกว่า ๓๐ ปี (n=๔๒)	๓๐-๓๙ ปี (n=๕๐)	๔๐-๔๙ ปี (n=๔๓)	๕๐ ปีขึ้นไป (n=๑๗)		
๑	ด้านฉันทะ	๓.๗๓	๓.๘๕	๓.๘๔	๔.๐๓	๑.๓๔	๐.๒๖
๒	ด้านวิริยะ	๓.๗๕	๓.๘๕	๔.๐๑	๔.๑๔	๒.๘๗	๐.๐๕*
๓	ด้านจิตตะ	๓.๗๙	๓.๙๔	๔.๐๒	๔.๑๕	๒.๔๘	๐.๐๖
๔	ด้านวิมังสา	๓.๖๒	๓.๘๑	๓.๙๐	๓.๙๙	๒.๗๑	๐.๐๕*
รวม		๓.๗๒	๓.๘๖	๓.๙๔	๔.๐๘	๒.๖๐	๐.๐๕*

* หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า โดยรวม กลุ่มตัวอย่างมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการเมื่อจำแนกตามอายุ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ ๒ ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน ๒ ด้านได้แก่ ด้านวิริยะ และด้านวิมังสา

ด้านวิริยะพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ เมื่อจำแนกตามอายุต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๔

กลุ่มอายุที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ๕๐ ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ = ๔.๑๔) รองลงมา กลุ่มอายุ ๔๐-๔๙ ปี ($\bar{X}$ = ๔.๐๑) กลุ่มอายุ ๓๐-๓๙ ($\bar{X}$ = ๓.๘๕) และกลุ่มอายุ ต่ำกว่า ๓๐ ปี ($\bar{X}$ = ๓.๗๕) ตามลำดับ

ด้านวิมังสาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ เมื่อจำแนกตามอายุต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

กลุ่มอายุที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ๕๐ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ = ๓.๙๙) รองลงมา กลุ่มอายุ ๔๐-๔๙ ปี ($\bar{X}$ = ๓.๙๐) กลุ่มอายุ ๓๐-๓๙ ($\bar{X}$ = ๓.๘๑) และกลุ่มอายุ ต่ำกว่า ๓๐ ปี ($\bar{X}$ = ๓.๖๒) ตามลำดับ

ผู้วิจัยต้องการทดสอบลงไปในรายละเอียดว่า พยาบาลวิชาชีพ กลุ่มอายุใดบ้างที่มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง ๔.๙ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าการวิเคราะห์ด้วยวิธี LSD ของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชของค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี รวมการใช้หลักอิทธิบาท ๔ ด้านจริยะ และด้านวิมังสา จำแนกตามอายุ

ข้อที่		อายุ (ปี)	$\bar{X}$	Significant			
				๑	๒	๓	๔
๑	อิทธิบาท ๔	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓.๘๓	-	๐.๑๗	๐.๐๔*	๐.๐๑**
		๓๐-๓๙ ปี	๓.๙๐		-	๐.๔๓	๐.๑๒
		๔๐-๔๙ ปี	๓.๙๔			-	๐.๓๕
		๕๐ ปีขึ้นไป	๓.๘๐				-
๒	ด้านจริยะ	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓.๗๕	-	๐.๓๕	๐.๐๓*	๐.๐๑**
		๓๐-๓๙ ปี	๓.๘๕		-	๐.๑๗	๐.๐๗
		๔๐-๔๙ ปี	๔.๐๑			-	๐.๔๓
		๕๐ ปีขึ้นไป	๔.๑๔				-
๓	ด้านวิมังสา	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓.๖๒	-	๐.๑๐	๐.๐๒*	๐.๐๒*
		๓๐-๓๙ ปี	๓.๘๑		-	๐.๔๓	๐.๒๓
		๔๐-๔๙ ปี	๓.๙๐			-	๐.๕๕
		๕๐ ปีขึ้นไป	๓.๙๙				-

* หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๙ ผลการวิเคราะห์ด้วยวิธี LSD เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักอิทธิบาท ๔ ด้านจริยะ และด้านวิมังสา กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ เมื่อจำแนกตามอายุปรากฏว่าแตกต่างกัน จำนวน ๖ คู่ ได้แก่

อิทธิบาท ๔ พบว่า กลุ่มอายุ ต่ำกว่า ๓๐ ปีมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกันกับกลุ่มอายุ ๔๐-๔๙ ปีและกลุ่มอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ ๐.๐๑ ตามลำดับ

ด้านจริยะพบว่า กลุ่มอายุ ต่ำกว่า ๓๐ ปีมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกันกับกลุ่มอายุ ๔๐-๔๙ ปีและกลุ่มอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ ๐.๐๑ ตามลำดับ

ด้านวิมังสาพบว่า กลุ่มอายุ ต่ำกว่า ๓๐ ปีมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกันกับกลุ่มอายุ ๔๐-๔๙ ปีและกลุ่มอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ ๒ พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอายุแตกต่างกันมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีด้านต่างๆ จำแนกตามสถานภาพสมรส ด้วยการทดสอบ F-test

(n=๑๕๒)

ข้อที่	การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ	สถานภาพสมรส ($\bar{X}$)			F	P-value
		โสด (n=๗๗)	สมรส (n=๗๐)	หย่าร้าง (n=๕)		
๑	ด้านฉันทะ	๓.๘๗	๓.๘๑	๓.๕๒	๑.๑๔	๐.๓๒
๒	ด้านวิริยะ	๓.๙๖	๓.๘๔	๓.๘๔	๐.๙๓	๐.๔๐
๓	ด้านจิตตะ	๔.๐๐	๓.๘๘	๓.๘๖	๑.๐๓	๐.๓๖
๔	ด้านวิมังสา	๓.๙๑	๓.๗๐	๓.๕๖	๓.๓๕	๐.๐๔*
รวม		๓.๙๔	๓.๘๑	๓.๗๐	๑.๕๕	๐.๒๒

* หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๑๐ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ ๓ ผลปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิมังสา มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการจำแนกตามสถานภาพสมรส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สถานภาพสมรส ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ โสด ($\bar{X}$ = ๓.๙๑) รองลงมาสมรส ($\bar{X}$ = ๓.๗๐) และหย่าร้าง ($\bar{X}$ = ๓.๕๖) ตามลำดับ

ผู้วิจัยต้องการทดสอบลงไปในรายละเอียดว่า พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส กลุ่มใดบ้างที่มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง ๔.๑๑ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าการวิเคราะห์ด้วยวิธี LSD ของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีด้านวิมังสา จำแนกตามสถานภาพสมรส

ข้อที่		สถานภาพสมรส	$\bar{X}$	Significant		
				๑	๒	๓
๑	ด้านวิมังสา	โสด	๓.๙๑	-	๐.๐๒*	๐.๖๐
		สมรส	๓.๗๐		-	๐.๑๗
		หย่าร้าง	๓.๕๖			-

* หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง ด้านวิมังสาพบว่าสถานภาพโสด มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกันกับสถานภาพสมรส และหย่าร้างอย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ ๓ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีด้านต่างๆ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยการทดสอบ t-test

(n=๑๕๒)

ข้อที่	การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ	ระดับการศึกษา ($\bar{X}$)		t	p-value
		ปริญญาตรี (n=๑๓๕)	ปริญญาโท (n=๑๗)		
๑	ด้านฉันทะ	๓.๗๙	๔.๑๕	๓.๕๗	๐.๐๐**
๒	ด้านวิริยะ	๓.๘๔	๔.๓๕	๔.๗๘	๐.๐๐**
๓	ด้านจิตตะ	๓.๙๐	๔.๒๙	๔.๐๘	๐.๐๐**
๔	ด้านวิมังสา	๓.๗๕	๔.๑๘	๓.๙๙	๐.๐๐**
	รวม	๓.๘๒	๔.๒๔	๔.๘๖	๐.๐๐**

** หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ปริญญาโทมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการสูงกว่าปริญญาตรีในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

การศึกษาระดับปริญญาโท ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านวิริยะ ($\bar{X} = ๔.๓๕$) รองลงมา ด้านจิตตะ ($\bar{X} = ๔.๒๙$) ด้านวิมังสา ($\bar{X} = ๔.๑๘$) และด้านฉันทะ ($\bar{X} = ๔.๑๕$) ตามลำดับ

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ ๔ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการสูงกว่าปริญญาตรี ในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

สมมติฐานที่ ๕ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีด้านต่างๆ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้วยการทดสอบ F-test

(n=๑๕๒)

ข้อที่	การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ	รายได้ต่อเดือน ($\bar{X}$)				F	p-value
		ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท (n=๕)	๑๕,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาท (n=๖๘)	๒๕,๐๐๑ - ๓๕,๐๐๐ บาท (n=๔๔)	มากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท (n=๓๕)		
๑	ด้านฉันทะ	๔.๐๖	๓.๗๔	๓.๘๔	๓.๙๘	๒.๐๔	๐.๑๑
๒	ด้านวิริยะ	๓.๙๔	๓.๗๘	๓.๘๘	๔.๑๕	๓.๖๔	๐.๐๑*
๓	ด้านจิตตะ	๔.๐๐	๓.๘๔	๓.๙๒	๔.๑๕	๒.๘๗	๐.๐๔*
๔	ด้านวิมังสา	๓.๗๘	๓.๖๙	๓.๘๑	๔.๐๒	๒.๗๘	๐.๐๔*
รวม		๓.๙๕	๓.๗๖	๓.๘๖	๔.๐๘	๓.๒๐	๐.๐๓*

* หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการทดสอบ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ของระดับการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการจำแนกตามรายได้ต่อเดือนพบว่า มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา และอิทธิบาท ๔ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และระดับ ๐.๐๑

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน ๓ ด้านได้แก่ ด้านวิธียะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา

ด้านวิธียะพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้หลักหลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

กลุ่มรายได้ต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ กลุ่มรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๔.๑๕$) รองลงมากลุ่มรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๓.๙๔$) กลุ่มรายได้ต่อเดือน ๒๕,๐๐๑-๓๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๓.๘๘$) และ กลุ่มรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๓.๗๘$) ตามลำดับ

ด้านจิตตะพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

กลุ่มรายได้ต่อเดือน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ กลุ่มรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๔.๑๕$) รองลงมากลุ่มรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๔.๐๐$) กลุ่มรายได้ต่อเดือน ๒๕,๐๐๑-๓๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๓.๙๒$) และ กลุ่มรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๓.๘๔$) ตามลำดับ

ด้านวิมังสาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

กลุ่มรายได้ต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ กลุ่มรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๔.๐๒$) รองลงมากลุ่มรายได้ต่อเดือน ๒๕,๐๐๑-๓๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๓.๘๑$) กลุ่มรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๓.๗๘$) และกลุ่มรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X} = ๓.๖๙$) ตามลำดับ

ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ ๕ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

ผู้วิจัยต้องการทดสอบลงในรายละเอียดว่า พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มใดบ้างที่มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง ๔.๑๔ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าการวิเคราะห์ด้วยวิธี LSD ของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ข้อที่		รายได้ต่อเดือน	$(\bar{X})$	Significant			
				๑	๒	๓	๔
๑	ด้านวิริยะ	ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๙๔	-	๐.๕๓	๐.๘๐	๐.๔๑
		๑๕,๐๐๐ – ๒๕,๐๐๐ บาท	๓.๗๘		-	๐.๓๘	๐.๐๐**
		๒๕,๐๐๑ – ๓๕,๐๐๐ บาท	๓.๘๘			-	๐.๐๒*
		มากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท	๔.๑๕				-
๒	ด้านจิตตะ	ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๐๐	-	๐.๕๑	๐.๗๓	๐.๕๓
		๑๕,๐๐๐ – ๒๕,๐๐๐ บาท	๓.๘๔		-	๐.๔๗	๐.๐๐**
		๒๕,๐๐๑ – ๓๕,๐๐๐ บาท	๓.๙๒			-	๐.๐๕*
		มากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท	๔.๑๕				-
๓	ด้านวิมังสา	ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๗๘	-	๐.๗๒	๐.๙๒	๐.๓๗
		๑๕,๐๐๐ – ๒๕,๐๐๐ บาท	๓.๖๙		-	๐.๒๗	๐.๐๐*
		๒๕,๐๐๑ – ๓๕,๐๐๐ บาท	๓.๘๑			-	๐.๐๙
		มากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท	๔.๐๒				-
๔	อิทธิบาท ๔	ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๙๕	-	๐.๔๓	๐.๗๑	๐.๕๗
		๑๕,๐๐๐ – ๒๕,๐๐๐ บาท	๓.๗๖		-	๐.๓๒	๐.๐๐**
		๒๕,๐๐๑ – ๓๕,๐๐๐ บาท	๓.๘๖			-	๐.๐๕*
		มากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท	๔.๐๘				-

* หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างพบว่า โดยภาพรวมอิทธิบาท ๔ พบว่า กลุ่มรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาทมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ แตกต่างกับกลุ่มรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ – ๒๕,๐๐๐ บาท และ กลุ่มรายได้ต่อเดือน ๒๕,๐๐๑ – ๓๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ ๐.๐๑ ตามลำดับ

จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่

ด้านวิริยะ พบว่า กลุ่มรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ แตกต่างกับกลุ่มรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ – ๒๕,๐๐๐ บาท และ กลุ่มรายได้ต่อเดือน ๒๕,๐๐๑ – ๓๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และ ๐.๐๕ ตามลำดับ

ด้านจิตตะ พบว่า กลุ่มรายได้ต่อเดือน มากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ แตกต่างกับกลุ่มรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ – ๒๕,๐๐๐ บาท และ กลุ่มรายได้ต่อเดือน ๒๕,๐๐๑ – ๓๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และ ๐.๐๕ ตามลำดับ

ด้านวิมังสา พบว่า กลุ่มรายได้ต่อเดือน มากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ แตกต่างกับกลุ่มรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ – ๒๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญในสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๑

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ ๑.๕ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๖ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีด้านต่างๆ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้วยการทดสอบ F- test

(n=๑๕๒)

ข้อที่	การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ	ประสบการณ์การทำงาน ($\bar{X}$)					F	p-value
		ต่ำกว่า ๕ ปี (n=๓๔)	๕ – ๑๐ปี (n=๑๘)	๑๑ – ๑๕ ปี (n=๒๒)	๑๖ – ๒๐ ปี (n=๒๙)	มากกว่า ๒๐ ปี (n=๔๙)		
๑	ด้านฉันทะ	๓.๗๓	๓.๖๖	๓.๙๖	๓.๗๗	๓.๙๔	๑.๘๒	๐.๑๓
๒	ด้านวิริยะ	๓.๗๗	๓.๖๗	๓.๘๙	๓.๙๐	๔.๐๘	๒.๕๔	๐.๐๔*
๓	ด้านจิตตะ	๓.๘๐	๓.๘๐	๓.๙๓	๓.๙๖	๔.๐๙	๒.๐๒	๐.๐๙
๔	ด้านวิมังสา	๓.๖๑	๓.๕๙	๓.๘๔	๓.๘๐	๓.๙๙	๓.๑๑	๐.๐๒*
รวม		๓.๗๓	๓.๖๘	๓.๙๑	๓.๘๖	๔.๐๓	๒.๖๒	๐.๐๔*

* หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการทดสอบ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ของระดับการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการจำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่า มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการด้านวิริยะ และด้านวิมังสา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน ๒ ด้านได้แก่ **ด้านวิริยะ และด้านวิมังสา**

ด้านวิริยะ มีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ กลุ่มประสบการณ์การทำงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ กลุ่มประสบการณ์การทำงานมากกว่า ๒๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๐๘$) รองลงมา กลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๑๖ – ๒๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๙๐$) กลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๑๑ – ๑๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๙$) กลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า ๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๗๗$) และกลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๕ – ๑๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๖๗$) ตามลำดับ

ด้านวิมังสา มีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ กลุ่มประสบการณ์การทำงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ กลุ่มประสบการณ์การทำงานมากกว่า ๒๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๙๙$) รองลงมา กลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๑๑ – ๑๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๔$) กลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๑๖ – ๒๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๐$) กลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า ๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๖๑$) และกลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๕ – ๑๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๕๙$) ตามลำดับ

โดยภาพรวม การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ กลุ่มประสบการณ์การทำงาน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ กลุ่มประสบการณ์การทำงานมากกว่า ๒๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๐๓$) รองลงมา กลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๑๑ – ๑๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๙๑$) กลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๑๖ – ๒๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๖$) กลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า ๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๗๓$) และกลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๕ – ๑๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๖๘$) ตามลำดับ

ผู้วิจัยต้องการทดสอบลงในรายละเอียดว่า พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มใดบ้างที่มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD ผลการเปรียบเทียบ แสดงในตาราง ๔.๑๖ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าการวิเคราะห์ด้วยวิธี LSD ของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการด้านต่างๆ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ข้อที่		ประสบการณ์การทำงาน(ปี)	$\bar{X}$	Significant				
				๑	๒	๓	๔	๕
๑	ด้านวิริยะ	ต่ำกว่า ๕ ปี	๓.๗๕	-	๐.๕๔	๐.๔๒	๐.๓๕	๐.๐๑**
		๕ - ๑๐ ปี	๓.๕๕		-	๐.๒๑	๐.๑๗	๐.๐๑**
		๑๑ - ๑๕ ปี	๓.๗๕			-	๐.๙๕	๐.๑๙
		๑๖ - ๒๐ ปี	๓.๙๐				-	๐.๑๗
		มากกว่า ๒๐ ปี	๔.๐๕					-
๒	ด้านวิมังสา	ต่ำกว่า ๕ ปี		-	๐.๙๐	๐.๑๓	๐.๑๗	๐.๐๐**
		๕ - ๑๐ ปี	๓.๕๕		-	๐.๑๖	๐.๒๑	๐.๐๑**
		๑๑ - ๑๕ ปี	๓.๕๘			-	๐.๘๑	๐.๒๙
		๑๖ - ๒๐ ปี	๓.๘๙				-	๐.๑๕
		มากกว่า ๒๐ ปี	๓.๙๖					-
๓	อิทธิบาท ๔	ต่ำกว่า ๕ ปี	๓.๘๒	-	๐.๗๔	๐.๑๘	๐.๓๐	๐.๐๑**
		๕ - ๑๐ ปี	๓.๖๗		-	๐.๑๕	๐.๒๔	๐.๐๑**
		๑๑ - ๑๕ ปี	๓.๗๖			-	๐.๗๒	๐.๓๕
		๑๖ - ๒๐ ปี	๓.๙๓				-	๐.๑๕
		มากกว่า ๒๐ ปี	๔.๐๕					-

** หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๖ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง พบว่าพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มประสบการณ์การทำงาน มากกว่า ๒๐ ปี ขึ้นไป มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ แตกต่างกับกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า ๕ ปี และกลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๕ - ๑๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่

อิทธิบาท ๔ พบว่า กลุ่มประสบการณ์การทำงานมากกว่า ๒๐ ปี มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ แตกต่างกับกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า ๕ ปี และกลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๕ - ๑๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญในสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๑

ด้านวิริยะพบว่า กลุ่มประสบการณ์การทำงานมากกว่า ๒๐ ปี มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ แตกต่างกับกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า ๕ ปี และกลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๕ - ๑๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ด้านวิม้งสาพบว่า กลุ่มประสบการณ์การทำงานมากกว่า ๒๐ ปี มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ แตกต่างกับกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า ๕ ปีและกลุ่มประสบการณ์การทำงาน ๕ – ๑๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ ๖ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๗ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีหน่วยงานพยาบาลที่สังกัดแตกต่างกัน มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านต่างๆ จำแนกตามหน่วยงานพยาบาลที่สังกัดด้วยการทดสอบ F-test

(n=๑๕๒)

ข้อที่	การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการ	หน่วยงานพยาบาลที่สังกัด ($\bar{X}$)					F	p-value
		ตึกผู้ป่วยใน (n=๘๔)	งานผู้ป่วยนอก (n=๑๘)	ห้องคลอด (n=๖)	ห้องผ่าตัด (n=๑๒)	อื่นๆ (n=๓๒)		
๑	ด้านฉันทะ	๓.๘๔	๓.๗๖	๓.๗๗	๓.๖๑	๓.๙๕	๑.๐๖	๐.๓๘
๒	ด้านวิริยะ	๓.๙๒	๓.๘๘	๓.๙๓	๓.๖๖	๓.๙๔	๐.๖๔	๐.๖๔
๓	ด้านจิตตะ	๓.๙๖	๓.๙๖	๓.๙๓	๓.๗๕	๓.๙๗	๐.๔๔	๐.๗๘
๔	ด้านวิม้งสา	๓.๗๙	๓.๘๒	๓.๙๐	๓.๕๓	๓.๙๐	๐.๙๘	๐.๔๒
รวม		๓.๘๘	๓.๘๕	๓.๘๘	๓.๖๔	๓.๙๔	๐.๘๑	๐.๕๒

* หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่าผลการทดสอบ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ของระดับการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการจำแนกตามหน่วยงานพยาบาลที่สังกัดด้านต่างๆพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ ๗ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีหน่วยงานพยาบาลที่สังกัดแตกต่างกัน มีการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๘ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตัวแปรต้น	ผลการทดสอบ	
	การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ	
ปัจจัยส่วนบุคคล	สนับสนุนสมมติฐาน	ไม่สนับสนุนสมมติฐาน
๑.เพศ	-	✓
๒.อายุ	✓	-
๓.สถานภาพสมรส	✓	-
๔.ระดับการศึกษา	✓	-
๕.รายได้ต่อเดือน	✓	-
๖.ประสบการณ์การทำงาน	✓	-
๗. หน่วยงานพยาบาลที่สังกัด	-	✓

๔.๔ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ต่อการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี

การใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีกลุ่มตัวอย่างมีปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๒๓ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยจำแนกในภาพรวมเป็นรายด้าน ตามตารางดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๙ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ต่อการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี

๑) ด้านฉันทะ : ความพอใจในงานที่ทำ	
ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. มีภาระงานมากปัญหาด้านบุคลากรไม่เพียงพอต่อปริมาณงาน โดยเฉพาะเอกสารงานคุณภาพ	๑. ควรมีการจัดสรรอัตรากำลังคนให้เหมาะสมกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น
๒. ขาดขวัญกำลังใจ แรงจูงใจในการทำงาน	๒. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร
๓.ปัญหาด้านอุปกรณ์ เครื่องมือไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	๓. ผู้บริหารควรตระหนักในเรื่องความสำคัญของการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ให้เพียงพอต่อการใช้งาน
๔. ความเบื่อหน่ายพฤติกรรมของผู้ร่วมงานเอง ซึ่งแก้ไขได้ยาก	๔. ผู้ร่วมงานควรที่จะพยายามปรับตัวให้เข้าหากันและควรที่จะให้อภัยต่อกัน
๕. ความคาดหวังของผู้รับบริการมากเกินไป	๕. ควรเพิ่มหน่วยบริการด้านต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการพยาบาลโดยเฉพาะ เพื่อลดงานพยาบาลที่มีมาก เพื่อให้ผู้รับบริการพึงพอใจในการบริการ
๖. อายุงานน้อย คิดว่างานที่ทำอยู่เป็นงานยาก ทำงานออกมาไม่ได้อย่างที่ตั้งใจ	๖. ทำให้สบาย ไม่เครียด ทำให้รักในงานที่ทำ และตั้งใจที่จะทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ
๗.เป็นอาชีพที่อดนอน เมื่ออายุมากขึ้น จะมีปัญหาด้านสุขภาพมาก	๗. บริหารจัดการเวลาให้พักผ่อนเพียงพอ เพื่อรักษาสุขภาพ
๘. งานมอบหมายอื่นๆ นอกเหนือจากงานหลัก เป็นงานยากและปริมาณมาก งานเอกสารมีมาก	๘. ทบทวนกระบวนการบริหาร ตั้งแต่ระดับนโยบายประเทศ ให้สอดคล้อง เช่น การ

เกินไป จนทำงานหน้าที่หลักได้ไม่ดี ไม่มีการจัดระบบไว้รองรับในระดับประเทศ ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ คนทำงานไม่มีความสุข ๙. ทักษะคนที่มาทำงาน มีทั้งทางด้านบวก และด้านลบ ขาดความสุขในการทำงาน ๑๐. ค่าตอบแทนน้อย ค่าครองชีพสูง ความไม่เท่าเทียมในแต่ละวิชาชีพ ๑๑. เป็นอาชีพที่อยู่กับความเครียดสูง ทำงานเกี่ยวกับชีวิตคน งานหนัก เร่งรีบทำ จนผู้ทำงานป่วยเอง เมื่อป่วยก็ต้องอดทนทำงาน เพราะขาดอัตราการจ้างทดแทน	จัดสรรอัตรากำลัง ระหว่างคนทำงานด้านบริการ กับงานเอกสาร และเหมาะสมกับปริมาณงาน ๙. ปรับแนวคิด ปรับจิตใจ หาวิธีทำงานให้มีความสุขทั้งทางด้านกายและจิต และปล่อยวาง ๑๐. อยากรู้ให้ได้รับการปรับโครงสร้างค่าตอบแทน และสิทธิด้านต่างๆ ๑๑. เรียนรู้ที่จะดูแล รักษาสุขภาพทั้งกาย ใจ ให้พร้อมในการรับมือกับงานอยู่เสมอ
--	---

๒) ด้านวิริยะ : ความพากเพียรในงานที่ทำ

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. ภาระงานมาก ไม่มีเวลาในการหาความรู้เพิ่มเติม เวลาว่างจากการทำงานน้อย ๒. เวลาพักผ่อนน้อย ทำให้ทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ ๓. งานบางอย่างไม่สามารถสำเร็จด้วยคนเดียว ขาดทีมงาน ๔. ปริมาณงานมากขึ้น อายุมากขึ้น สภาพร่างกายแย่ลง ความพากเพียรในงานลดลง ๕. อายุงานน้อยต้องฝึกฝน เรียนรู้อีกมาก ๖. งานบางอย่างยุ่งยาก ซับซ้อน และท้าทาย	๑. ต้องจัดสรรเวลาส่วนตัวของแต่ละคน เพิ่มความรวดเร็วในการทำงาน ๒. จัดสรรเวลา ให้มีเวลาพักผ่อนที่เพียงพอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและคุณภาพชีวิต ๓. สร้างความสามัคคีในองค์กร ๔. จัดสรรคนทำงานให้เหมาะกับภาระงาน เพื่อทดแทนผู้สูงอายุ ๕. สร้างแรงจูงใจ ตั้งเป้าหมาย ชัยชนะอดทน ใฝ่รู้อยู่เสมอ จะเพิ่มความชำนาญในงานที่ทำ ๖. เรียนรู้ หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

๓) ด้านจิตตะ : ความเอาใจใส่รับผิดชอบในงานที่ทำ

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. ภาระงานมาก เหนื่อยล้า ขาดความรับผิดชอบต่องานเท่าที่ควร เกิดข้อผิดพลาดในการทำงานบ่อยครั้ง ๒. ไม่มีใครเห็นความสำคัญของตน ขาดการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพ ๓. ได้รับมอบหมายงานหลายๆอย่างในเวลาเดียวกัน ทำให้งานเสร็จล่าช้า ๔. ดูแลผู้ป่วยไม่ครอบคลุม เนื่องจากหอบผู้ป่วย	๑. อัตรากำลังที่เหมาะสม จะทำให้เพิ่มความรับผิดชอบ เอาใจใส่ในการทำงานให้มากขึ้น สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบ ๒. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สร้างขวัญกำลังใจ และความก้าวหน้ากับบุคลากร ๓. จัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง ของงานแต่ละชิ้นที่ได้รับมอบหมาย แล้วดำเนินการเป็นขั้นตอน ๔. ต้องการให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงาน รับ

รับผู้ป่วยเกือบทุกประเภท ไว้ที่เดียวกัน	ผู้ป่วยแบบแยกประเภท เพื่อสะดวกต่อการดูแล และครอบคลุม
๕. ความเอาใจใส่ในงานและหน้าที่ไม่ดีพอ การส่งต่องาน การสื่อสาร จากสหวิชาชีพ หรือหน่วยงานต่างๆ เกิดความคลาดเคลื่อน	๕. ทบทวนการสื่อสาร เพิ่มความเอาใจใส่ เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ใช้วาจาที่ไพเราะ ช่วยลดความเครียดระหว่างผู้ร่วมงานด้วยกัน
๖. พยาบาลวิชาชีพรุ่นใหม่ ที่ทำงานแข่งกับเวลา และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ขาดความรับผิดชอบ และความเสียสละ ซึ่งเป็นคุณธรรม และจริยธรรม อันเป็นจรรยาบรรณวิชาชีพ	๖. ทบทวนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม หรือเพิ่มการอบรมหลักธรรมะ

๔) ด้านวิม้งสา : ความไม่ตรงหรือพินิจพิจารณา เหตุผลในงานที่ทำ

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. ภาระงานมาก ทำให้การคิด ทบทวน ไตร่ตรอง พินิจพิจารณาในงาน ไม่เพียงพอ	๑. จัดสรรงานให้เหมาะสม จะช่วยให้คิด พิจารณา อย่างรอบคอบทุกครั้งในการทำงาน
๒. ทำงานในหน่วยงานของรัฐค่าตอบแทนน้อย ไม่สมดุลกับงานที่ทำ	๒. ไม่ยึดความสำคัญของค่าตอบแทน เหตุผลที่ทำ เพราะต้องการตอบแทนคุณแผ่นดิน ตอบแทนในหลวง สมเด็จพระเจ้า และศรัทธาต่อสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ หรือสมเด็จพระเจ้า
๓. บางครั้งไม่เข้าใจในงานบางอย่าง หักการที่ไม่ชำนาญ ไม่พร้อมทั้งคน ทั้งเครื่องมือ	๓. เตรียมความพร้อม ด้านทักษะ ความรู้ในงานจากหนังสือ คู่มือ และเครื่องมือ
๔. ความไม่รู้ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์	๔. ตั้งสติ มีสมาธิในการทำงานทุกครั้ง
๕. งานที่ผิดพลาดหลายอย่าง ไม่ถูกนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุ ขาดการรวบรวมหาเหตุและผล	๕. นำประเด็นดังกล่าวมาประชุม หาแนวทางแก้ไข และพิจารณาหาทางป้องกันความผิดพลาดร่วมกัน

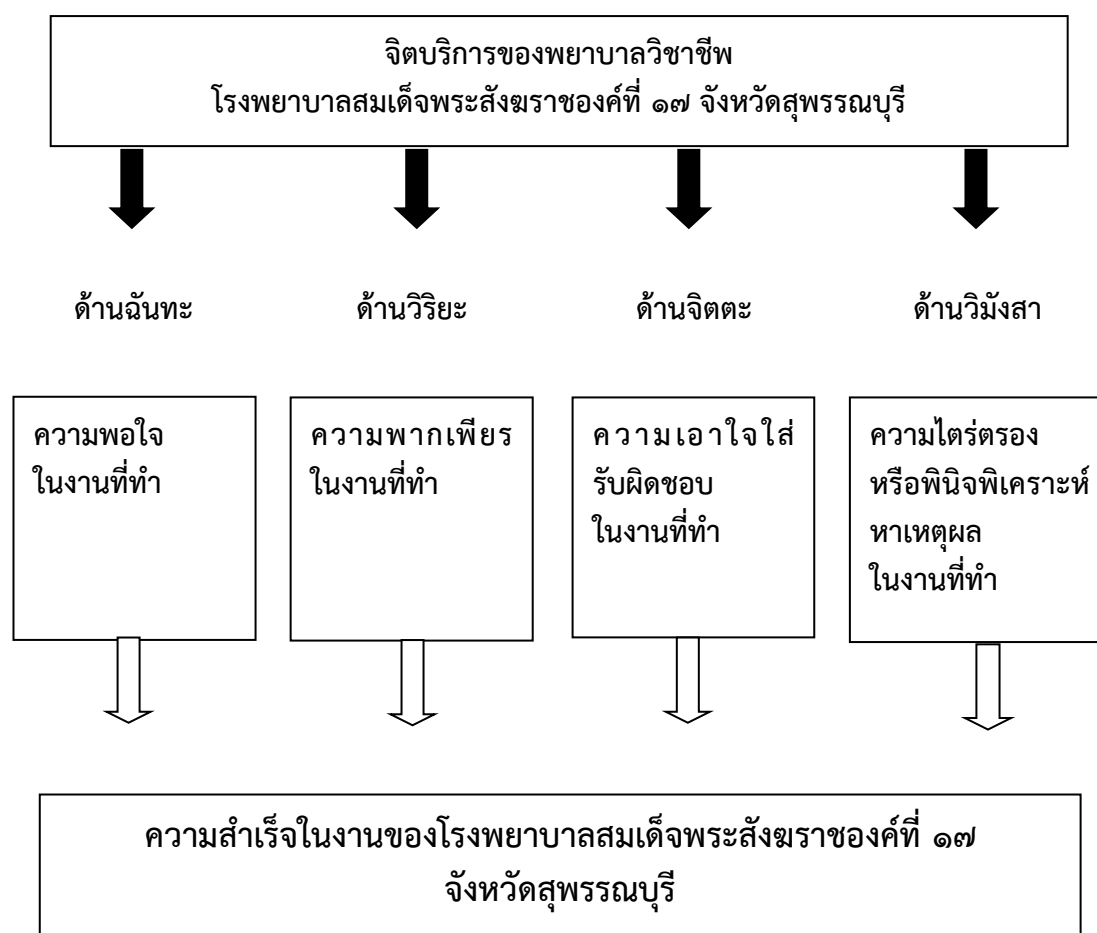
จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ปัญหา อุปสรรค ที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกของการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีทั้งด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิม้งสา เป็นเรื่องของภาระงานมาก เกินกว่าอัตรากำลังในการทำงานแต่ละวัน และค่าตอบแทนไม่สมดุล มองว่าวิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ถูกมองข้ามความสำคัญ เมื่อปัญหาอุปสรรคต่างๆไม่ได้รับการแก้ไข ทำให้กลุ่มตัวอย่าง ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน ท้อแท้ เบื่อหน่าย ขาดความรัก ความเอาใจใส่ ความกระตือรือร้น และ ความใคร่ครวญ ไตร่ตรองในงานที่ทำ ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหา อุปสรรค ต่อการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีในทุกด้าน

จากปัญหา อุปสรรคดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะในภาพรวมต้องการให้ผู้บริหาร ตั้งแต่ระดับประเทศลงมา ตระหนัก และให้ความสำคัญกับพยาบาลวิชาชีพ ที่ทำงานอยู่กับชีวิตมนุษย์ มีความกดดัน ความเครียดสะสม ส่งผลกระทบต่อสุขภาพโดยรวมในระยะยาวโดยต้องการให้จัดสรรอัตรากำลังในการทำงาน และค่าตอบแทนที่เหมาะสม เสริมสร้างขวัญกำลังใจ เพิ่มพูนทักษะ ความรู้

ความสามารถ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความสุขกับการทำงาน ซึ่งจะส่งผลดีกับผู้ป่วย ผู้รับบริการ องค์กร และประเทศชาติต่อไป

๔.๕ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรีผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้คือ ทำให้ทราบถึงการใช้หลักอิทธิบาท ๔ กับจิตบริการของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเกิดความองค์ความรู้ใหม่ว่าหลักอิทธิบาท ๔ สามารถนำมาใช้ได้กับพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อส่งเสริมการมีจิตบริการ นอกจากนี้ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับหน่วยงานอื่น และประชาชนทั่วไป สามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ที่ได้ ดังแผนภูมิที่ ๔.๑

แผนภูมิที่ ๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย